

TIDLIGERE SKADER OG SELVRAPPORTERT FUNKSJON I UNDEREKSTREMITETENE SOM RISIKOFAKTORER FOR SKADER I JENTEFOTBALL

Steffen K., Myklebust G, Andersen TE, Holme I, Bahr R
Senter for idrettsskadeforskning, Norges idrettshøgskole, Oslo

Bakgrunn: Generelt økt kunnskap om risikofaktorer for skader i fotball er nødvendig for å utvikle effektive skadeforebyggende tiltak. Siden ungdomslag sjelden er i nær kontakt med et profesjonelt helseapparat vil kliniske tester være en lite praktisk løsning i hverdagen for å avdekke spillere i faresonen for å skade seg. Derimot kan bruken av et enkelt spørreskjema bli et tidsbesvarende screeninginstrument og alternativ til kliniske tester. Formålet med denne prospektive kohortstudien var å undersøke sammenhengen mellom nye skader og tidligere skader eller redusert funksjon i underekstremitetene, kartlagt ved et spørreskjema. **Metode:** Kvinnelige fotballspillere (14-16 år) ble før sesongstart forespurt om å fylle ut et detaljert spørreskjema om deltakelse i fotball og tidligere skader i ankel, kne, lår og lyske. I tillegg be de bedt om å rapportere funksjonsnivå ved hjelp av KOOS, FAOS og to selvkonstruerte spørreskjema for hamstring- (HaOS) og lyskefunksjon (GrOS). I 2005-sesongen ble totalt 1 430 spillere fulgt opp, og alle skader, trenings- og kampaktiviteter ble registrert over åtte måneder. **Resultater:** Totalt 70% av spillerne rapporterte minst en tidligere skade i en av de fire regionene, og 22% av spillerne fikk minst en ny skade i løpet av 2005-sesongen. En tidligere ankelskade (RR=1.2 [1.1; 1.3], P<.001), kneskade (RR=1.4 [1.2; 1.6], P<.001) eller lyskeskade (RR=1.6 [1.2; 2.1], P=.004) økte risikoen for en ny skade i disse regionene. Spillere med en nedsatt funksjon før sesongstart (<80% av maks score) i ankelen eller kneet hadde også en signifikant høyere risiko for å pådra seg en ny ankel- (RR=1.7 [1.1; 2.7], P=.021) eller kneskade (RR=3.2 [1.8; 5.7], P<.001). **Diskusjon:** Resultatene kan tyde på at rehabiliteringen av den første skaden ikke har vært tilstrekkelig. Kampdeltakelse bør begrenses så lenge spilleren rapporterer smerte eller andre symptomer på nedsatt funksjon, og optimal rehabilitering bør prioriteres. **Konklusjon:** Tidligere skader og redusert funksjon ved sesongstart øker risikoen for nye skader blant unge fotballjenter.

Senter for idrettsskadeforskning er etablert ved Norges idrettshøgskole med økonomisk støtte fra Kulturdepartementet, Norges Idrettsforbund og Olympiske Komite, Norsk Tipping AS og Helse Øst.